

osaühing Koonga Tehno
koongatehno@gmail.com

30.09.2024 nr 4-2/24/698-14

Leppetrahv osaühing Koonga Tehno

1. Transpordiameti ja ettevõtte **Osaühing Koonga Tehno**, registrikood **10335813**, aadress **Koonga küla, Koonga vald, 88401 Pärnu maakond** (e-Äriregistri andmetel osaühing Koonga Tehno asukohaga Pärnu maakond, Lääneranna vald, Koonga küla, Tehno, 88401) (edaspidi **ettevõtte**) vahel jõustus **01.07.2022** haldusleping nr **3.2-5/22/1487-1** sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamiseks (edaspidi **haldusleping**).

LEPPETRAHVI NÕUDMISEL TÄHTSUST OMAVAD ASJAOLUD

2. Halduslepingu punkti 4.1. kohaselt on ettevõtte kohustatud täitma haldusülesannet ja teostama ülevaatus vastavalt lepingu dokumentidele ja õigusaktidele.
3. Halduslepingu punkti 4.2. kohaselt peab ettevõtte juhinduma ülevaatus teostamisel ka Transpordiameti juhenditest, ühekordsetest kirjalikest juhistest ja sõiduki andmetest.
4. Vastavalt liiklusseadus § 73 lõikele 1 peavad liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
5. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011. a määruse nr 77 „*Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord*“ (edaspidi **määrus 77**) § 8 lõikele 1 kontrollitakse sõiduki korralisel ülevaatusel kohustuslikult sõiduki registriandmeid ja lisas 4 esitatud sõiduki osasid, seadmeid, sõlmi ning varustust.
6. Vastavalt määruse 77 § 8 lõikele 2 peavad sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontroll ja selle meetoodika vastama määrus 77 lisas 4 toodud nõuetele.
7. Majandus- ja taristuministri 22.05.2015. a määruse nr 49, „*Tehniliste vahendite paigaldamise ja kasutamise ning andmete töötlemise kord*“ (edaspidi **määrus 49**) § 6 lõike 4 kohaselt peavad ülevaatuspunkti salvestusseadmed olema paigaldatud nii, et salvestistelt on jälgitavad sõidukiga tehtavad tegevused selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt ning tuvastatav on sõiduki registreerimismärk. Sama kohustus tuleneb ka halduslepingu punktist 4.21., ehk ettevõtte kohustub statsionaarsed salvestusseadmed paigaldama selliselt, et salvestistelt on jälgitavad ülevaataja poolt M, N, O3, O4 ja L6e kategooria sõidukiga tehtavad

ülevaatuse tegevused selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt. Eesmärgiks on see, et Transpordiametil oleks võimalik tagantjärgi hinnata ülevaatuse teostamise töömahtu ja õiguspärasust.

8. Vastavalt halduslepingu punktile 7.2. vastutab ettevõtte ülevaataja poolt ülevaatuse teostamisel toime pandud rikkumiste ees.
9. XX.XX.XXXX teostati liiklusregistri infosüsteemi (edaspidi **ARIS2**) andmetel ettevõttele kuuluvas ülevaatuspunktis aadressil Tehno, Koonga küla, Lääneranna vald, Pärnu maakond, sõidukile reg. märgiga XXXCCC (edaspidi **sõiduk**) korraline ülevaatus ning väljastati kontrollkaardi nr K.XXXXXXXX otsusega „*tehniliselt korras*“. Nimetatud kontrollkaardil jaotises „*Rikked*“: „vastavad kanded puudusid.“
10. 30.08.2024 laekus Transpordiametile kaebus puuduste kohta sõiduki XX.XX.XXXX ülevaatusel.
11. 11.09.2024 algatas Transpordiamet ettevõtte osas haldusjärelvalvemenetluse (edaspidi **menetlus**), et kontrollida sõidukile XX.XX.XXXX teostatud ülevaatuse kvaliteeti ning sõiduki vastavust kehtivatele nõuetele.
12. 11.09.2024 ja 12.09.2024 edastas ettevõtte Transpordiametile sõiduki XX.XX.XXXX ülevaatuse videosalvestise ning sõidukile teostatud mõõtmistulemuste väljatrükkide koopiad.
13. 16.09.2024 edastas Transpordiamet ettevõttele menetlustoimingu protokoll, milles märgiti XX.XX.XXXX teostatud ülevaatuse videosalvestiselt tuvastatud puudused ning sooviti ettevõttelt selgitusi.
14. 16.09.2024 edastas ettevõtte Transpordiametile taotluse sõiduki omaniku andmete väljastamiseks sõiduki tagasikutsumiseks ülevaatuspunkti. Transpordiamet rahuldas vastava taotluse samal kuupäeval.
15. 18.09.2024 võttis ettevõtte Transpordiametiga ühendust ja palus ARIS2-s tühistada XX.XX.XXXX sõidukile väljastatud ülevaatuse otsuse. Samal kuupäeval tühistas Transpordiamet sõiduki XX.XX.XXXX ülevaatuse otsuse.
16. XX.XX.XXXX teostati ettevõttele kuuluvas ülevaatuspunktis sõidukile uus korraline ülevaatus ja väljastati kontrollkaart nr K.XXXXXXXX otsusega „*esitada korduvale ülevaatus*“. Nimetatud kontrollkaardile jaotisesse „*Rikked*“: kantud vigade nimetused, tasemed ja lisainfo järgmiselt: „1.4.1. Seisupiduri toimimine.: 1.4.1.1. Ühe ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 70% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. Teekatsel puhul kaldub sõiduk liigselt sirgjoonelt kõrvale. Tase: OV¹. Lisainfo: Seisupidur vasakpool nõrk; 1.4.2. Seisupiduri tõhusus.: 1.4.2.1. Pidurdustõhusus on ebapiisav. Tase: OV²; 3.2. Klaasi seisund: 3.2.1. Mõranenud või tuhmunud või halvenenud seisukorras. Tase: VO. Lisainfo: B tsoonis mõra; 5.1.2. Käändmik.: 5.1.2.2. Käändteljepolt või kuulliigend või puksid on ülemäära kulunud. Tase: OV. Lisainfo: vasakul poolhõõtshargi puks kulunud; 5.3.2. Amortisaatorid.: 5.3.2.3. Amortisaatorist on õli lekkinud või töökõlbmatu. Tase: OV. Lisainfo: Tagumine amortisaator lekib“.
17. 23.09.2024 edastas ettevõtte Transpordiametile selgitused menetlustoimingu protokollile.

¹ Oluline rike ja puudus – rike või puudus, mille esinemine eeldab korduvülevaatus (määrus 77 § 9 lõige 3 punkt 2).

² Väheoluline rike ja puudus – rike või puudus, mis ei ole oluline ega ohtlik ja mille esinemisel loetakse sõiduk tehnonõuetele vastavaks (määrus 77 § 9 lõige 3 punkt 1).

18. Transpordiamet tuvastas menetluse käigus kogutud materjalide läbivaatamisel järgmised rikkumised, mis on leppetrahvi määramise osas olulised:

- 18.1. **Halduslepingu punkt 4.1.** – ettevõtte ei täitnud halduslepingut vastavalt õigusaktidele, kuna sõiduki ülevaatusel XX.XX.XXXX ei teostatud nõuetekohaselt amortisaatori ning sõitjate- ja veoseruumi kontrolli vastavalt määruse 77 lisas 4 toodud meetodikale, mille tõttu jäid avastamata sõidukil esinenud olulised puudused ning tehti ebaõige ülevaatus otsus. Menetluse käigus on tuvastatud, et sõidukil esinesid XX.XX.XXXX ülevaatusel vähemalt kaks olulist puudust tulenevalt määruse 77 lisast 4 (5.3.2. Amortisaatorid.: 5.3.2.3. Amortisaatorist on õli lekkinud või töökõlbmatu (OV) ja 6.2.4. Sõitjate - ja veoseruum.: 6.2.4.1. Oluliselt halvenenud seisukorras (OV)). Selle tulemusena lubati tehniliselt korrasolevana liiklusesse sõiduk, millel esinevad puudused olid liiklusohhtlikud.
- 18.2. **Halduslepingu punkt 4.2.** – ettevõtte ei juhindunud sõidukile XX.XX.XXXX ülevaatus teostamisel tegevusjuhendist, mis käsitleb sõiduki kere ja raami, sh sõitjate- ja veoseruumi kahjustuste kontrollimist ülevaatusel.
- 18.3. **Halduslepingu punkt 4.21. ja määrus 49 § 6 lõike 4** – ettevõtte ei taganud, et videosalvestiselt oleksid jälgitavad sõidukiga tehtavad ülevaatus toimingud eest, tagant ja külgedelt. XX.XX.XXXX ülevaatusel ei olnud sõiduk heitmete mõõtmise teostamise ajal nähtav tagant, mille tõttu ei ole nähtav ka sondi paigaldamine sõiduki väljalaskesüsteemi.
- 18.4. **Määrus 77 § 8 lõige 2** – ettevõtte ei teostanud sõiduki ülevaatusel XX.XX.XXXX amortisaatori ning sõitjate- ja veoseruumi kontrolli määruse 77 lisa 4 punktides 5.3.2. ja 6.2.4. kirjeldatud kontrollimise meetodikale vastavalt sõiduki kontrolliga vaatlusega kanalil või tõstukil ja vaatlusega. Lisaks ei teostatud nõuetekohaselt sõiduki tagumise parempoolse (kõrvalistujapoolse) ja keskmise istme turvavööde lukustite kontrolli.
- 18.5. **Määrus 77 § 10 lõige 1 punkt 3** – ettevõtte tegi sõiduki XX.XX.XXXX ülevaatusel ebaõige otsuse, kuna ei avastanud sõidukil esinenud olulisi puuduseid ja lubas tehniliselt korrasolevana liiklusesse oluliste puudustega sõiduki.

HALDUSLEPINGU LEPPETRAHV

19. Halduslepingu punkti 6.4. kohaselt, kui ettevõtte on rikkunud halduslepingut või õigusaktides toodud kohustusi, on Transpordiametil õigus nõuda ettevõttelt halduslepingu täitmist ja leppetrahvi kuni 9600 eurot.
20. Halduslepingu punktide 4.1. ja 4.2. kohaselt on ettevõtte võtnud endale kohustuse täita haldusülesannet ja teostada ülevaatus vastavalt halduslepingu dokumentidele ja õigusaktidele ning juhinduma seejuures ka Transpordiameti juhenditest, ühekordsetest kirjalikest juhistest ja sõiduki andmetest. Ettevõtte on rikkunud halduslepingu punkti 4.1., kuna ei teostanud nõuetekohaselt sõiduki XX.XX.XXXX ülevaatusel sõiduki amortisaatori, sõitjate- ja veoseruumi ning tagumise parempoolse (kõrvalistujapoolse) ja keskmise istme turvavööde lukustite kontrolli vastavalt määruse 77 lisas 4 ettenähtud meetodikale. Ettevõtte on rikkunud halduslepingu punkti 4.2., kuna ei juhindunud sõiduki sõitjate- ja veoseruumi kontrolli teostamisel Transpordiameti tegevusjuhendist. Kuna XX.XX.XXXX sõiduki ülevaatus ei teostatud nõuetekohaselt, jäid avastamata sõidukil esinenud olulised puudused ning tehti ebaõige ülevaatus otsus. Selle nõude rikkumise tulemusena ei kajastanud ülevaatus otsus liikluses osaleva sõiduki tehnonõuetele vastavust. Ülevaatus eesmärk³ on tagada, et

³ Ülevaatus eesmärk on sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidliku tehnoseisundi tagamine, sõiduki registreerimistunnistuse andmete õigsuse tagamine ning liiklusregistri andmete täpsustamine (määrus 77 § 1 lõige 4).

liiklusesse ei lastaks nõuetele mittevastavaid ja ohtlikke sõidukeid, kuid käesolevas asjas antud eesmärgi ei täidetud. Transpordiamet ei aktsepteeri olukorda, kus ülevaatuseteostamisel ei täideta halduslepingus ja õigusaktides ettenähtud nõudeid ning selle tulemusel ohustatakse isikute elu, tervist või vara. Arvestades eeltooduga, on leppetrahvi määramine õigustatud.

21. Transpordiamet on leppetrahvi suuruse määramisel arvestanud halduslepingu punktide 4.1. ja 4.2. rikkumisi ja järgnevaid asjaolusid:

- 21.1. Ettevõtte on kinnitanud, et võtab Transpordiameti tähelepanekuid edaspidi väga tõsiselt arvesse sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimisel ja selle kvaliteedi vastavusel õigusaktides sätestatud nõuetele.
- 21.2. Ettevõtte on rikkumiste toimepanemist tunnistanud ja võtnud kasutusele vastavad abinõud nende rikkumiste toimepanemise vältimiseks edaspidiselt – nt on ettevõtte täiendava abinõuna teinud betoonpõrandale märgistuse (kaks oranži joont), mis tähistab piiri, kui kaugele peab sõidukiga liikuma, et heitgaaside mõõtesondi paigaldamine oleks alati kaamerast korrektselt nähtav. 24.09.2024 on ettevõtte edastanud Transpordiametile selle tõendamiseks ka vastavad fotod.
- 21.3. Ülevaatajal on tahe tehnoülevaatuseteostamise kvaliteeti veelgi parandada ning tõdeb, et tal tuleb olla tähelepanelikum, mõnevõrra karmim ning kindlasti edaspidi mitte kiirustada.
- 21.4. Ülevaataja kinnitab, et pöörab erilist tähelepanu sõiduki kere ja raami seisukorra kontrollimisele. Vajadusel võtab kasutusele abivahendi, millega sõiduki kere ja raami kahjustusi paremini tuvastada. Roostekahjustuste ulatuse hindamiseks kasutab ülevaataja abivahendina haamri vart, millega roostetanud ala koputades kahjustuse ulatus tuvastatakse. Kere ja raami kahjustuste kontrollimiseks planeerib ettevõtte kanalis viibimise aega hakata eriliselt jälgima ja vajadusel mõõtma ka aega vastavate vahenditega. Ülevaatajapoolse kiirustamise edaspidiseks vältimiseks ning enesekontrolli teostamiseks võetakse kasutusele nn digitaalne (male)kell või selle sarnane ajamõõtmise seade, millega on võimalik seadistada optimaalne aeg ja märguanded, mille vältel peab ja jõuab ülevaataja sõiduki kere ja raami seisukorda põhjalikult ning kvaliteetselt kontrollida.
- 21.5. Ettevõtte tunnistas menetluse käigus kehtetuks sõidukile XX.XX.XXXX ülevaatusel väljastatud kontrollkaardi ja teostas sõidukile XX.XX.XXXX uue korralise ülevaatuseteostusega „*esitada korduvale ülevaatuseteostusele*“, mille käigus tuvastas neli olulist puudust ja ühe väheolulise puuduse. Ettevõtte hüvitas oma initsiatiivil sõiduki praegusele omanikule ka transpordikulud, mis kaasnesid tagasipöördumisega ülevaatuspunkti.
- 21.6. Ettevõtte edastas Transpordiametile 20.09.2024 täiendavalt videosalvestise ja mõõtmistulemuste väljatrükkide koopiaid, mille kohaselt on sõiduki XX.XX.XXXX ülevaatusel ettevõtte järginud halduslepingu ja ülevaatuseteostamist reguleerivate õigusaktide nõudeid.
- 21.7. Ettevõtte oli menetluses kootööaldis ja aitas kaasa menetluse võimalikult kiirele ning efektiivsele läbiviimisele esitades seejuures nõutud salvestised, mõõtmistulemuste väljatrükkide koopiaid ja selgitused tähtaegselt.
- 21.8. Alates kehtiva halduslepingu nr 3.2-5/22/1487-1 jõustumisest 01.07.2022 ei ole Transpordiamet halduslepingu punkti 4.1. rikkumise eest eelnevalt ettevõttele leppetrahvi rakendanud, kuid on teinud kolmel korral (23.08.2023, 22.03.2024 ja 21.06.2024) sellekohaseid tähelepanuhoiatusi.

22. Võttes arvesse eeltoodut, nõuab Transpordiamet ettevõttelt halduslepingu rikkumise eest leppetrahvi **700 (seitsesada) eurot**.

23. Halduslepingu punkti 6.4. kohaselt on võimalik halduslepingu või õigusaktides toodud kohustuste rikkumise eest määrata leppetrahvi kuni 9600 eurot - leppetrahvi summa 700 eurot moodustab 7,29% lepingus toodud leppetrahvi maksimummäärast. Leppetrahvi määr on proportsionaalne, arvestades rikkumise ulatusega ja punktis 22 esitatud asjaoludega.
24. Korduvrikkumiste vältimiseks juhib Transpordiamet ettevõtte tähelepanu kohustusele täita haldusülesannet ja teostada ülevaatust vastavalt halduslepingu dokumentidele ja õigusaktidele terve lepinguperioodi vältel.
25. Halduslepingu punkti 9.3. kohaselt võib Transpordiamet lepingu erakorraliselt üles öelda ja/või ettevõttelt lepingu punktis 2. nimetatud õiguse (ülevaatuste teostamine ettevõtte ülevaatuspunktis lepingus märgitud sõidukite kategooriatele) ära võtta, kui ettevõtte rikub oluliselt lepingut, õigusakte või kui ettevõtte on jätnud täitmata Transpordiameti poolt tehtud ettekirjutuse ja/või tasumata lepingu rikkumise eest määratud leppetrahvi.
26. Vastavalt halduslepingu punktile 9.4.4. loetakse oluliseks lepingu rikkumiseks mh lepingu tingimuste korduvat mittetäitmist või mittenõuetekohast täitmist ülevaatuspunktis.
27. **Vältimaks Transpordiameti poolt halduslepingu erakorralist ülesütlemist, palume ettevõttel täita haldusülesannet ja teostada ülevaatust vastavalt halduslepingu dokumentidele ning õigusaktidele senisest kõrgema hoolsusega.**
28. Transpordiamet lõpetab käesolevas asjas menetluse.